

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMŲ REGIONINĖS ARCHITEKTŲ TARYBOS IŠVADA

2018 m. kovo 1 d.
Klaipėda

Posėdžio pirmininkas – Edmundas Andrijauskas (Tarybos pirmininkas).

Posėdžio sekretorius – Darius Raišutis.

Klaipėdos regioninės architektūros tarybos (toliau – Taryba) nariai: Romualdas Gailius, Laimonas Bogušas, Margarita Ramanauskienė, Ramunė Staševičiūtė, Vaidotas Dapkevičius, Almantas Mureika, Saulius Danius.

Paaškinimus Tarybos posėdyje davė:

Tarybos narys E. Andrijauskas;

Tarybos narys A. Mureika.

I. NAGRINĖJAMI KLAUSIMAI

2018 m. vasario 20d. Lietuvos architektų rūmų Klaipėdos regioninė architektūros taryba (toliau – Taryba) gavo Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos, atstovaujamos administracijos direktoriaus Sauliaus Budino, 2018-02-20 raštą Nr. (4.39.)-R2-568 „Dėl LR architektūros įstatymo įgyvendinimo“, kuriuo Tarybai įvertinti pateiktas Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos sprendimo projektas „Dėl Lietuvos Respublikos architektūros įstatymo įgyvendinimo“.

Nagrinėjimui pateikti šie dokumentai:

1. Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos sprendimo projektas „Dėl Lietuvos Respublikos architektūros įstatymo įgyvendinimo“ (2017-12-07, rengėjas Teritorijų planavimo poskyrio vyriausioji specialistė Rima Pletkauskienė) (toliau – Sprendimo projektas).

II. KLAUSIMŲ NAGRINĖJIMUI REIKŠMINGOS APLINKYBĖS

Taryba savo iniciatyva 2018-01-04 jau svarstė Klaipėdos m. savivaldybės administracijos sudarytos darbo grupės parengtą sprendimo projektą „Dėl Lietuvos Respublikos architektūros įstatymo įgyvendinimo“ (2017-12-07, rengėjas Teritorijų planavimo poskyrio vyriausioji specialistė Rima Pletkauskienė) ir pateikė Klaipėdos miesto savivaldybės administracijai išvadą bei pastabas. Klaipėdos m. savivaldybės administracijos 2018-02-20 raštu Nr. (4.39.)-R2-568 „Dėl LR architektūros įstatymo įgyvendinimo“ Tarybai pateiktas įvertinti Sprendimo projektas yra iš esmės skirtingas dokumentas, jis nėra 2018-01-04 Tarybos svarstyto Sprendimo projekto natūrali tąsa ir koregavimas.

III. TARYBOS ARGUMENTAI

Taryba išnagrinėjo 2018-02-20 pateiktą Sprendimo projektą ir įvertino jame išdėstytas Klaipėdos miestui architektūriniu, urbanistiniu, valstybiniu ar viešojo intereso požiūriu reikšmingų planavimo ir projektavimo atvejus, kuriems turi būti rengiami architektūriniai konkursai (Architektūros Įstatymo 13 str. įgyvendinimas).

Sprendimo projekto 1.1. p. nustatyta pastatų apimtys riba 10.000m³, kurią viršijus rengiami architektūros konkursai, visiškai nemotyvuota. Architektūriniu - urbanistiniu požiūriu planuojami pastatai senamiestyje, tarkime prie Biržos tilto, darys esminę įtaką netgi būdami 2000-3000m³ dydžio ar dar mažesni. Tuo tarpu miesto istorinėje dalyje, tarkime Sportininkų, Malūnininkų gatvių rajone,

kur foninis užstatymas siekia 4-5 aukštus, situacija yra iš esmės skirtinga. Taryba mano, kad fizinio dydžio parametras be konkretaus konteksto netaikytinas.

Taryba nesupranta ką norėta apibrėžti Sprendimo projekto 1.2. p. nuostata, jau nekalbant apie motyvaciją.

Sprendimo projekto 1.3. p. teiginys "Miesto plėtrai ir savitumo išsaugojimui reikšmingų jo teritorijos dalių erdvinio vystymo urbanistinei idėjai išreikšti" iš esmės tik pakartoja Architektūros įstatymo 13 str. bendrąsias nuostatas, jų nekonkretizuodamas, nors būtent reikšmingų teritorijų įvardijimo, Tarybos nuomone, iš miesto savivaldybės tarybos ir reikalauja Architektūros įstatymas. Tokioje redakcijoje, kuri pateikta projekte, išlieka visiškai neapibrėžtumas, neaišku, kas sprendžia apie teritorijų miesto dalių reikšmingumą.

Sprendimo projektas tik dėl transporto infrastruktūros, aukštybinių pastatų ir statiniams teritorijų planavimo dokumentuose nustatytais atvejais duoda konkretų atsakymą dėl architektūrinių konkursų rengimo. Visais kitais atvejais Sprendimo projekte pasisakoma neapibrėžtai arba visiškai nemotyvuotai.

Sprendimo projekto 2. p. išdėstytas teiginys iš esmės nepriimtinas. Siūloma miestui ir valstybei svarbius objektus projektuoti nerengiant projekto architektūrinio ar projekto konkurso. Pirma - jeigu statyti planuoja valstybės institucija ir bus vertinama tokio išskirtinio statinio architektūrinė (urbanistinė) idėja, projekto konkursą rengti privaloma (VPT išaiškinimas, Viešųjų pirkimų įstatymas, Architektūros Įstatymas). Antra – Sprendimo projekto 2 p. išdėstytas teiginys kelia abejonę ar Sprendimo projekto rengėjai adekvačiai vertina architektūros ir urbanistinės kokybės svarbą miesto plėtrai, ar jų kompetencija šioje srityje yra pakankama ruošti tokios svarbos dokumentą. Pažymime, kad Taryba siūlė išbraukti analogiško turinio 2 punktą ir iš pirmojo Sprendimo projekto varianto savo 2018-01-04 išvadoje.

Tarybos nariai išsakė savo nuomonę dėl apmokėjimo konkurso dalyviams, skiriant prizus ar pinigines išmokas. Ar visiems konkurso dalyviams bus apmokama? Kas tai yra „prizai“ - kaip alternatyva piniginiams išmokoms? Tarybos nariai atkreipė dėmesį, kad rašto turinys net savo forma nesuprantamas (1.2 p.), su klaidomis numeracijoje ir t.t.

Bandydama išsiaiškinti kilusius neaiškumus, Taryba kreipėsi į Sprendimo projekte nurodytą rengėją. Labai nustebino žinia, jog Sprendimo projekte nurodyta rengėja Rima Pletkauskienė dokumento nerengė. Tad kas yra projekto autorius, taip pat yra neaišku.

IV. TARYBOS IŠVADA

Įvertinusi pateiktą Sprendimo projektą, Taryba nutarė, kad pateiktas dokumentas savo turiniu nesiekia realizuoti Architektūros įstatymo, paruoštas nekompetetingai, ignoruojant architektūros ir urbanistikos svarbą miesto vystymuisi. Tarybos nuomone, Sprendimo projektas negali būti pagrindu Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos sprendimui „Dėl Lietuvos Respublikos Architektūros įstatymo įgyvendinimo“. Taryba mano, kad būtina grįžti prie pirmojo darbo grupės parengto Sprendimo projekto, kurį Taryba svarstė 2018-01-04, ir, įvertinus pastabas, teikti galutinį sprendimo projektą.

Posėdžio pirmininkas

Edmundas Andrijauskas

Posėdžio sekretorius

Darius Raišutis